

2015. augusztus

Uzon község hivatalos honlapja: www.ozun.ro

VI. Huszártoborzó Háromszéken

Az idén Uzon községből indult a június 6-7. között hatodik alkalommal megszervezett Háromszéki Huszártoborzó. Az eseményen összesen 80 lovas vonult fel, a résztvevők száma pedig elérte a 200-at.

A huszárok közeledtének első jele a rezesbanda muzsikájának hangja. Gábor Áron rézágyúja fel van virágozva - kürtöli messze a zenekar. Ahogy az ismerős dallam egyre hangosabb lesz, megjelennek a kezdetben még egyet-egyet ficáncoló lovak, hátukon a korhű egyenruhát viselő hagyományörző huszárokkal, mögöttük a szekerekkel, amelyeken táncosok, zenészek és természetesen a regruták is utaznak. A huszárok érkezését plakátok és az újságok is hirdetik, azonban az érdeklődők leginkább a zenészóra állnak ki kapujukba.

Azok a fiatalok, akik a sereget szemlélve kedvet kapnak a "huszárélethez" be is léphetnek a bandériumba: ehhez, a toborzás hagyományaihoz

híven, elég kortyolniuk a sorozók által felkínált boros kulacsból.

Az alsó-háromszéki toborzó útvonala Lisznyóból indult, majd Bikfalvát érintve Uzonon át Kökösbe, később Kilyénen át Illyefalvára vezetett. A huszárbál Illyefalván zajlott - ezen az eseményen avatják az újonc huszárokat, természetesen hajnalig tartó mulatság mellett. A toborzó második napjának menetrendje Illyefalváról Sepsiszentkirályba, onnan pedig Szotyoron át Sepsiszentgyörgyre vezetett. A megyeszéki toborzásra, amelyre több száz ember volt kíváncsi, a Lábas Ház előtt került sor, hiszen ez az épület volt hajdanán a 11. Határőr Huszárezred laktanyája. A szervezést a megyei önkormányzat támogatásával ezúttal is a Székely Virtus Hagományörző Egyesület végezte, Kádár László huszárnagy, illetve Jakab Kevend kapitány koordinálásával.

- folytatás a 4. oldalon -

Az Uzon Polgármesteri Hivatala felújított pincéjének avatóünnepsége

Tisztelt Polgárok!

Ülök a számítógép előtt, és eléggé nehezemre esik a gondolataimat megfelelőképpen kifejezni ahhoz, hogy senkit meg ne sértsek, de közben a valós helyzetet is a legmegfelelőbben tudjam bemutatni, hiszen ez a kötelességem, ezt tettem az elmúlt több mint 11 év alatt is. Én a becsületből és a méltóságból soha nem alkudtam és nem is fogok a következőkben sem. Elsődleges célom községünk fenntartható, folyamatos fejlődése és gyarapodása! Ennek érdekében dolgoztunk, dolgozunk és dolgozni fogunk továbbra is! A község szintjén elért eredmények ezt nagymértékben bizonyítják! Persze a zsák, amelyben az eredményeket gyűjtjük, feneketlennek tűnik, sehogy sem sikerül megtölteni egészen. Mindig beleteszünk egy újabb és újabb megvalósítást és úgy sem telik meg az a zsák. De vajon miért???

Első mandátumom elején valóságos kérdés-zuhattal leptek meg mindazon termőföld tulajdonosok, akik úgy érezték, hogy a jogaikban korlátozva voltak, illetve, hogy esetenként még nincs kimérve a jogosan visszakért tulajdonuk, vagy pedig még nem rendelkeznek birtoklevéllel. Akkor, talán a tapasztalat hiányában, elsőként megyénkben, a földtulajdonosok kérésére elkezdtük a mezőgazdasági földek feltérképezését, kitisztázását és újramérését. Akkor gondoltam, hogy a mandátumom végéig mindezt be is fogjuk tudni fejezni, hisz mindenki akarja, hogy tiszta vizet öntsünk a pohárba. Tíz kemény munkaév és tapasztalat kellett ahhoz, hogy rájöjjenek, mennyire tévedtem abban, hogy "a földek kitisztázását mindenki akarja". Akadályt akadályra helyeztek, csakhogy megállítsák azt a rémvészélyes tevékenységet, amely elharapózhat a többi községekbe is, hisz probléma mindenütt van. A 4924 ha mezőgazdasági terület kitisztázása után több mint 1437 ha "problémás föld" került elő, volt, aki a jogos terület dupláját, sőt olyan is, aki többszörösét is használta, illetve bitorolta több mint 20 éven keresztül, vagy esetleg egyáltalán nem tudta igazolni az általa használt mezőgazdasági területet. Most már értem, hogy a más községekben miért nem kezdtek neki e hatalmas és hálátlan földtisztázásnak, vagy ha igen, akkor miért hagytak fel eme tevékenységgel.

Uzonban álnév alatti feljelentések halmaza zúdult a Polgármesteri Hivatalra, majd látván, hogy nincs "elvárt eredmény", talán azért, mert nem vizsgálták ki a hamis beadványokat, elkezdődött a tényleges névleges feljelentések periódusa, amelyek szintén nem hozták meg az elvárt eredményt a ténykedőknek, hisz az ügyészség minden feljelentést kivizsgált, majd a feljelentők bánatára, büncselekmény hiányában az iratcsomókat lezárta.

A következő próbálkozás a lakosság félrevezetése, egy nem azonosítható "facebook" - beazonosíthatatlan közösségi oldal

A romos pincét varázsolták többfunkciós teremegységé

megnyitása (Uzon más szemmel) -, ahol csak azon személyek írásai és fényképfelvételei jelenhetnek meg névlegesen vagy álnév alatt, akik Uzont "más szemmel látják". Egy pár olyan rágalmazó, hamis írás is jelent már meg ezen az oldalon, amelyek szerzője ott felejtette a nevét egy két napig, majd amikor rájött erre, akkor gyorsan törölte, hisz tudatában volt, hogy a rosszindulatú, hamis állításai felelősségre vonással is járhatnak (!).

- folytatás a 2. oldalon -

- folytatás az első oldalról -

Az álnév alatti beköpések vagy rágalmazások megjelentetése, nem az informatikai vagy fényképészeti tudásának magas dicsőségét hirdeti azon Kolozsváron tanuló uzoni ifjúnak, aki segítségével és több fényképfelvételével hozzájárult azon szűk körű uzoni, erkölcstelen, álnév alatt működő csoport ténykedéseéhez, hanem inkább a sötét jellemét - kár érte. Szintén sajnálatomat fejezem ki mindazon ártatlan személyek iránt is, akik ugyan jóhiszeműen, de befolyásolva a hamis ténykedőktől, hagyják magukat elragadtatni és a meggon-dolatlan, névleges hozzászólásaik-

jeleztük a Kovászna Megyei Kormány Hivatalnak és a minisz-teriumi szaktárcának. Sajnos, ezen túl nem gyakorolhatjuk azt a bevált szokást, amely szerint minden településen százalékarányosan tud-tunk mezőgazdasági földterületet adni minden jogos igénylőnek. A zsákba a kitisztázott földterületeket tettük, de egyesek ezt mindenfé-leképpen próbálják abból kidobálni.

Keresztbe tett

a költségvetés csökkentés

...Uzonban, 2013-ban elkezdtünk egy három éven átnyúló jár-

ményeként az ott élők csak repcét termeltek.

Virág helyett repce

A legutolsó uzoni falutalálkozón egy pár személy "határozottan" szóvá tette, hogy a 7-es tömbház bejáratánál nincs keressenek a háztartási hulladékgyűjtők, ugyanis minden lakos hátra tudja hordani a szemetet a tömbház negyed mögöt-ti, Tega által felügyelt hulladékud-varba. Ezt akkor az egyik jelenlévő önkormányzati tanácsos fiatalember meg is erősítette, majd ez irányban írásos kérvény is beadódott a Polgármesteri Hivatalba a 7-es

való nagyobb számú lehajtó áteresz megépítését. Ez valójában zavar egy pár földtulajdonost, de ugyan-akkor több száz lakosnak megada-tott az a lehetőség, hogy műúton ériék el a falujukat, ahová eddig sár-ban és sokszor csak körülményesen tehették meg az utat. Mindezek ellenére voltak olyan személyek is, akik negatív véleményüknek adtak hangot és megkérdőjelezték az utak elkészítésének értelmét az uzoni falugyűlésen. Persze mindezt tették figyelmen kívül hagyva az érintett lakosok jobb megélhetési viszony-hoz való jogait. Eredmény, amelyet egyesek összepréselve szerettek volna a zsákba látni.

Akadozik az uzoni

ravatalozóház építése

2008-ban elhatároztuk, hogy községünk 7 településéből négyben, pontosabban Szentivánlaborfalván, Uzonban, Lisznyóban és Bikfalván a temetőken ravatalozókat fogunk építeni. Az első Szentiván-labor-falvára terveztük, ugyanis a település a 11. nemzeti műút men-tén, több mint 3 km-es szakaszon húzódik, és így a gyász-nép ki van téve a hatalmas járműforgalom veszélyeinek. A szentivánlaborfalvi egyházak teljes odaadással támo-gatták az ötletet, és közösen megválasztottuk a halottasház helyét, a polgármesteri hivatal három év alatt fel is építette és 2011-ben már fel is avattuk, majd átadtuk a római katolikus, unitárius és református felekezetű egyházak ingyenes használatába.

A következő ravatalozó építését Uzonban, már 2011-ben el szerettük

Pillepalack és cigarettásdoboz szélességű parcellák - évek óta kimérték, de csak most vették észre egyesek

kal, az erkölcstelen és álnév alatt ténykedők hálójába esnek. Egy egyszerű példa erre, amikor a fenti csoportosulás, dicsőségesen és fényképekkel bizonyítgatva, túl-buzgón mutogatja Uzon egyik kaszálójánál (Hosszú) a műanyag pillepalack és a cigarettásdoboz szélességű földterület-sávok kitű-zését, elfelejtve azt, hogy azon területeket nem most, hanem több mint 16-18 éve már ily módon és ilyen formában mértek ki és adtak rá birtokleveleket is, amely létezéséről nagyon sok gazda nem tudott semmit, illetve az egész területen ennyi év alatt csak egy-két uzoni gazda legeltethette állatait felváltva. Addig nem volt probléma a nem ismert pillepalack és a ciga-rettásdoboznyi széles földszávok halmaza? A mostani földtisztá-záskor ezek is felszínre kerültek, de sajnos, a meglévő birtoklevelek végett, csakis bírósági végzéssel lehetne telekméreteket változtatni.

Egyeseket zavar

a földek újramérése

Időközben a mezőgazdasági földterületeket visszaszolgáltató 1991. évi 18-as törvényt is többször módosították, többek közt a 2013. évi 165-ös jogszabállyal, amelynek a 12. paragrafusa kimondja, hogy mezőgazdasági földterületet természetben, csakis a visszaszolgál-tatást igénylő kérvények beiktatása sorrendjében lehet kielégíteni. Ezt nem helyeslem, diszkriminatívnak tartom, ugyanis annak idején a földtörvények értelmében, a mező-gazdasági területet visszaigény-lőknek nem mondták, hogy a föld-jeiket az igénylés benyújtásának a sorrendjében fogják kielégíteni, ezt már több tiltakozó átiratban is

dakészítési projektet, amelyből az első két szakaszt egy kis kivétellel el is készített a kivitelező, de a har-madik szakaszt nem tudtuk elkez-dezni, mert ebben az évben a Román Kormánytól, az új költségvetési törvény értelmében, Uzon község 1,3 millió új lejjel kapott keveseb-bet, mint a tavaly. Ez azt jelenti, hogy községünkben, ebben az évben semmire sem volt pénz, így a már megkötött szerződés kivitelezését is fel kellett ideiglene-sen függesztük, nem tudtuk megtar-tani a várva várt "Uzon Községi Napokat", nem fogadtunk testvér-kapcsolati küldöttségeket, stb. Tehát a harmadik járdaszakasz kivite-lezése e miatt egyelőre tolódik. Az elkészített első szakaszból elmaradt 60 m-es járdaszakaszt pedig a kivitelező nem akarja addig elkez-dezni, amíg nincs pénz a harmadik leszerződött szakaszra is. Tehát egy rossz költségvetési törvény szülte mókuserékkel harcolunk. De az elkészített új járdaszakaszoknál az igénylőknek termőföldet is szállí-tottunk virágágyás létrehozása céljából. Ezt minden tulajdonos megmunkálta, virágokat ültetve a kapuja előtti földbe. A 7. számú tömbház előtt az elegyengetett friss talajba nem virág került, ugyanis az ott lakók nem fáradoztak a tömb-házuk előtti tér szépítésével, így az oda szállított földben található repce kihajtott és virágzott. Gyerekként minden szombat reggel a kapuelejét össze kellett seperjük, a virágágyást megkapáljuk, hogy nehogy szégyenkezzünk az eset-leges burjános, mocskos kapuelő-vel. A mai "más szeműek" ezt jól tudják csak könnyebb a "közterület" szó mögé bújva semmit sem tenni, csak várni és kapni.

A zsákba az új járdaszakaszt és virágnak megfelelő termőföldet tet-tük, de a közömbösség ered-

tömbház három lépcsőháza lakói-nak nevében. Kérésüket teljesítettük és a szeméttároló edényeket elszál-lítottuk az említett hulladékudvarba. Ezt követően ugyanaz a fiatalember számon kéri, hogy minek az alapján és miért szállítottuk el a hulladék tartályokat a 7-es tömbház mellől,

Virág helyett repce díszleleg a lépcsőházak előtt...

hisz azok ott nagyon jó helyen vol-tak!? Akkor gondolkodóba estem, hogy ez talán egy sapkás - nyuszik-ás vicc akar lenni, de sajnos rá kel-lett ébredjek, hogy ez egy szomorú tény a feneketlen zsákban.

Utak

modernizálódtak

Sok utánjárás és temérdek munka eredményeként sikerült három községi utat teljesen modernizálni, azaz aszfaltozni, hidakat kicserélni, stb. Valójában a magas költségek és a kisszámú, érintett lakosság aránya nem engedte meg az utak szélese-bé való tervezését - kivitelezését és a mezőgazdasági földterületekre

volna kezdeni, 2013-ban kellett volna átadni az egyházak ingyenes használatába. 2010-ben már elkezdődtek az ezirányú tárgyalások az uzoni református egyházzal, a ravatalozó helyének a biztosítása és annak a megépítését illetően. Saj-nos, elhúzódtak egészen 2015-ig(!). Az uzoni református egyház nem volt hajlandó területet biztosítani a ravatalozó megépítésére. Több alkalommal is próbáltuk meggyőzni a presbitériumi gyűléseken a jelen-lévő személyeket a ravatalozó felépítésének a fontosságáról. Még közös tanácskozást is hoztunk létre a presbiterek és a helyi tanácsosok között. Biztosítottuk, hogy Uzon-ban is, legtöbb három év alatt, akár Szentivánlaborfalván, a Polgármes-teri Hivatal teljes költségére fel

fogjuk építeni az uzoni halottas-házat, ehhez kértünk egy üres részt a református temetőből. A ravata-lozó elkészülése után azt visszaad-juk az egyház használatába azzal a kéréssel, hogy bármilyen felekezetű személy temetésére lehessen azt díj-mentesen használni. A felépülendő halottasház működtetésével kapcsola-tos villanyáram és vízfogyasztási költségeket is bevállalta a Polgár-mesteri Hivatal, az egyháznak csak a takarítás és a halottasház műkö-dtetése maradt volna. Mindezek után sem kaptuk meg a kért területet a református temetőben, pedig a Polgármesteri Hivatal már 2009-ben elkészítette az uzoni ravatalozó építéséhez szükséges földtani fel-méréseket (topo-mérés). Az bosz-szant, hogy 2010-2014-ben, még a ravatalozó építéséhez szükséges pénzösszeg is meg volt! De végre 2015-ben, 5 évnyi hosszú tárgyalás után, megszületett az egyházi dön-tés és elfogadták azt a legutolsó ajánlatunkat, amely szerint a Helyi Tanács, pályáztatás útján 3 milliárd régi lejt fog átadni az uzoni refor-mátus egyháznak és a presbitérium fel fogja építtetni a halottasházat az uzoni református temetőben, ez irányban még egy látványtervet is készítettek. Sajnos, ahogyan már említettem, a 2015. év költségveté-sünkől 13 milliárd régi lejt elvett a Román Kormány, azaz ennyivel adott kevesebbet, így nem jutott pénz a ravatalozóra sem. A szomorú az, hogy 5 éven keresztül, amíg pénz és tettekrekészég volt a Polgármesteri Hivatal részéről, addig az uzoni református egyház részéről nem volt befogadó képes-ség egy ravatalozó megépítésére,

- folytatás a 3. oldalon -

- folytatás a 2. oldalról -

Még mindig vannak problémák

a vízszolgáltatással

2010-2013 közt egyre nagyobb nyomás nehezedett a Polgármesteri Hivatalra annak érdekében, hogy az uzoni ivóvíz-szolgáltatás minőségét javítsa, illetve mennyiségileg is a megfelelő és szükséges hozamot tudja biztosítani, elkerülve így a sok kellemetlenséget, amelyet mindenki ismer. Többszörői próbálkozás után sem

intézményeknél panaszt tettek az uzoni ivóvíz minőségéről. Jött a kivizsgálás, amely bizonyította a panaszosok állításait és jött az 500 millió nagyságú büntetés ígérete is, ha nem tesszünk valamit az ivóvíz minőségének a javítása érdekében, illetve ha nem fogunk rendelkezni szakvégzett mérnökökkel.

Ugyanakkor, a jelenlegi Aquacov vízügyi fejlesztési egyesület is egyre inkább terjeszkedett Kovászna megyében és az ajánlataik sem voltak kevesek. Többször is kint voltak a Helyi Tanács ülésein és biztosították a tanácsosokat és bennünket, hogy az egyesületen

elkészült ivóvíz és szennyvízhálózatot, le fogják fektetni az ivóvízrendszert (csöveket) Bikfalván és Lisznyóban, valamint a bevételek függvényében tovább fogják bővíteni a szennyvízhálózatot Uzonban a zsákutcákban és a Hídon túl. Mindez nagyon szépen hangzott és egy reális megoldást nyújtott volna a községünknek, annál is inkább, hogy a községek közt is már elkezdődött a versengés, hogy minél hamarabb a Közművek Rt. szárnyai alá kerüljenek, hisz a jelenlegi EU-s szabványok értelmében ilyen jelegű fejlesztéseket az Unió csak térségi szolgáltatókon keresztül

mérnököket alkalmazni az alig 900 lej/hó fizetésért, és így nem tudja biztosítani a szükséges feltételeket a működési engedély beszerzéséhez. Pedig előre látván a község fejlődését (ivóvízhálózat bővítését), a volt Szeszgyár összes kútját, tízezer lejért megvásároltuk még 2012-ben.

Bízunk abban, hogy a településeink ivóvízhálózatainak a kiépítése, mint részleges jó eredmény, magához fogja tudni vonzani a várt tiszta vizet is. Ennek érdekében mindent megteszünk, hogy az ígéreteket, amit kaptunk, azt be is tartassuk, így a zsákban is látható lesz majd a kiérdemelt eredmény.

Tisztelt Polgárok, folytathatnám a példázást, hogy hány meg hány elért eredmény van, ennek ellenére a zsák, amelyben gyűjtjük mindezt, mégsem telik. De talán mégis a legfontosabb az egészből az, hogy igazi nagy eredményeket csakis közösen, együtt tudunk elérni, hanem csak részeredmények jönnek létre. Ezért tisztelettel felkérek minden jóérezsű, becsületes Polgárt, hogy a tevékenységünkben észlelt észrevételeiket, akkor rögtön mondják el, hogy ezáltal is, a "több szem többet lát" elven a legjobbat tudjuk kihozni mindabból, amit közös-ségünk érdekében közösen teszünk a zsákba és ne legyünk csak egy egyszerű és rosszindulatú "más szemű" szemlélők, hisz azzal nem segítünk egymáson, hanem csak nemzetünket süllyesszük el a történelem süllyesztőiben.

Tisztelettel,
Dr. Ráduly István
polgármester

Ilyen volt és ilyen lett a Lisznyót Sepsimogyoróssal összekötő út

sikerült beszerezni a megfelelő jóváhagyásokat, hisz az eredmény mindig az volt, hogy a víz nitráttal, vassal, stb. szennyezett. A víz nyomása sem volt megfelelő, így sokszor a tömbház IV. szintjén lakók nyáron nem tudták a vizet használni. Egyedül, ami mindenkinek megfelelt és nagyon jó volt, az nem más, mint az akkori ivóvíz ára, azaz 1 lej/köbméter. Voltak személyek, akik mellesleg teljesen jogosan a közegészségügyi, vagy a környezetvédelmi

belül működő sepsiszentgyörgyi Közművek Rt. a legmagasabb szakmai szinten fog eljárni az ivóvíz minő ségének a javítása érdekében, ha az Uzoni Tanács az ivóvíz szolgáltatást átadja nekik. Az akkori gyűlésen felmerült az uzoni vízház technikai modernizálása, vagy az ivóvíz vezetékes kihozatala Sepsiszentgyörgyről és még sok más technikai kérdés. Többek közt kikötésként szerepelt, hogy 2014-ben el fogják indítani Szentivánlaborfalván a közben

biztosít. Mind ez szép és jó lett volna, ha a sok ígéretből valami meg is valósult volna. De sajnos, továbbra is - igaz, egy keveset megtisztítva - de azért még mindig sokszor "elszíneződve" kapjuk ugyanazt az ivóvizet Uzonban, igaz, többszörös áron. A szolgáltatást visszavenni meg lehet próbálni, de több mint valószínű, hogy akkor újabb 500 milliós büntetések fenyegetései fognak következni, hisz a Hivatal nem tud megfelelő szakvétségű

"Vége van a tanévnek, kezdődik egy új élet..."

A szeptemberi "félénk mosolyokat" bátor, vidám nevetéssé varázsolva zártuk az idei tanévet a lisznyói iskolában. Tanulóink hetek óta nagy szorgalommal, odaadással, örömmel készültek az ünnepi műsorra. Szokásunkhoz híven idén is a kultúrötthonban fogadtuk vendégeinket, akik megtisztelték jelenlétükkel.

Izgalomtól kipirult gyermekarcok fogadták a kedves szülőket, nagyszülőket, ismerősöket, akikkel együtt örvendhattünk gyermekeink sikereinek. Oklevéllel, könyvjutalommal, rövid, személyre szóló értékeléssel díjaztunk minden tanulót. Volt, akit tanulmányi előrehaladásáért, vers-, mese-mondó versenyen való részvételéért díjaztunk.

Idén is kimagasló eredményekkel büszkélkedhetünk. A helyi, körzeti versenyeken elért eredmények mellett, iskolánkat képviselte Fodor Tímea Barbara, II.osztályos

tanulóink, a megyei "Kányádi Sándor szavalóversenyen". Fontosnak tartottuk kiemelni, jutalmazni tanulóink azon tulajdonságait, amelyeket nem tudtunk az ellenőrző könyvben "nagyon jó" vagy "jó" minősítéssel értékelni: a mosolyt, a segítségnyújtást, a megbízhatóságot, a jólelkiséget, a kitartást. Ezen pozitív erények adtak nekünk, tanítóknak erőt, feltöltődést, hitet az iskolai élet mindennapjaihoz. Ünnepejünket verses, zenés összeállítással,

tréfás jelenetekkel, táncokkal zártuk.

Egy jól kiérdemelt pihenés után, a nyári szünidőben újra találkozni fogunk iskolásainkkal, ugyanis vár ránk egy közös kirándulás, valamint egy "hétig tartó meglepetés".

Addig is minden kisdíáknak jó pihenést, sok-sok játszást, tartalmas vakációt kíván:

Gyöngyike tanító néni
és Szeréna tanító néni

Uzon község helyi rendőrségének tájékoztatója

Uzon község Helyi Rendőrsége 2015. február elsejétől, a 2010. évi 65. számú Helyi Határozat alapján alakult, szervezési és működési rendelkezéseit a 2010. évi 155. Kormány Határozat szabályozza.

A helyi rendőrség fő célkitűzései a biztonságos környezet, a közrend és a közbiztonság növelése, valamint a bűncselekmények megelőzése községünk területén. Továbbá felügyeljük és ellenőrizzük a közforgalmat, az építészeti tevékenységeket, az utcai hirdetéseket, a környezetvédelmi és a kereskedelmi jogszabályok, valamint a Helyi Határozatok előírásainak a betartását.

Bizalommal hívja az Uzon község Helyi Rendőrség munkatársait a következő telefonszámon: 0754 073 972.

Ördög László, helyi rendőr

Progressio

Helyi Akciócsoport

A Progressio Helyi Akciócsoportot 2012-ben hozták létre, mint polgármesteri hivatalok, non-profit szervezetek és kereskedelmi társaságok közös egyesülete. 12 alsóháromszéki és orbaishéki polgármesteri hivatalt foglal magába: Barátos, Dálnok, Illyefalva, Kommandó, Kőkös, Maksa, Nagyborosnyó, Réty, Szitabodza, Uzon, Zágon és Zágonbárkány.

Az egyesület 2013-ban pályázott a Mezőgazdasági és Fejlesztési Minisztériumnál sikeresen, ennek eredményeképpen ő hirdetett pályázati felhívásokat a községek területén tevékenykedő illetve tevékenykedni akaró jogi és természetes személyek részére. A két év tevékenysége során közel 100 pályázatot fogadott és bírált el. Uzon község területén öt sikeres pályázat lebonyolítására írtak alá szerződést, ebből három a község és kettő egyesületek részéről érkezett.

A 2015. május 25-én átadott, az 1800-as években épített, klasszikus stílusú, polgármesteri hivatal épületében található alagsort az egyesület által támogatott pályázatból újították fel. További, a lebonyolítás különböző szakaszaiban levő pályázatok: a könyvtár épületének felújítása (134 013 euró), valamint egy földgyalu vásárlása 104 518 euró értékben.

Uzon község azon ritka pályázók közé tartozik, aki - ha egyszer a lehetőség adott - az egyesületnél építkezési jellegű pályázatokat nyújtott be. Dr. Ráduly István polgármester az alagsor megnyitó köszöntőjében hangsúlyozta, hogy az ilyen beruházás a közösség nemcsak vagyoni, hanem erkölcsi gyarapodásához vezet. Ha nem fektetünk be az épített örökségünkbe, ezek értékeinkként elvesznek, feledésbe merülnek, annak ellenére, hogy múltunk részei. A polgármester elsődleges célja, hogy a pályázati lehetőségeket kihasználva újra eredeti állapotba pompázzanak ezek az épületek.

Az avató is arról tett tanúbizonyságot, hogy a község élt a Progressio Helyi Akciócsoport Egyesület által, 2014. januárjában meghirdetett pályázati lehetőséggel és ennek eredményeképpen 64 184 euró értékű pályázatot nyertek meg és bonyolítottak le sikeresen. A pályázat elsődleges célja egy gyűlésterem létrehozása a szükséges mellékhelyiségekkel, mert ezek a nagy értékű középületek biztosítják a múltunkat, jelenünket és jövőnket.

A község területén aktívan tevékenykedő bikfalvi Bikmakk Kulturális Egyesület 9556 euró értékű befektetést valósított meg, amely hangosítás, kivetítő, laptop, nyomtató, fényképezőgép és bútorzatvásárlást foglalt magában.

Az uzoni Atlantisz Kulturális Egyesület 9973 euró értékben 21 hangszer vásárlására pályázott és sikeresen meg is valósította a befektetést.

A Progressio H.A.Cs. Egyesület a jövőben is hasonlóan támogatja a közösség hagyomány és értékmegőrző, térségfejlesztő, fiatalok itthonmaradását célzó befektetéseket, mivel ez az egyesület egyik fő célkitűzése: a fenntartható vidékfejlesztés.

Szakál András,
a Progressio Helyi Akció Csoport Igazgatója,
Dr. Gyönös Erika,
a Progressio Helyi Akció Csoport szakértője

Huszártoborzó...

- folytatás az első oldalról -

Tamás Sándor, a megyei tanács elnöke is évről-évre a huszárokkal lovagol.

Így nyilatkozott: *"Nyeregben talán még nagyobb élmény a toborzás. Egész Erdélyben virágzik a huszárélet, Háromszéken kiváltképp: azt tapasztaljuk, hogy az elmúlt évek toborzóinak nagy szerepe van abban, hogy sokan kaptak kedvet a hagyományörzés ezen válfajához. Mára már Alsó-Háromszék után Kézdivásárhely és Barót vidéke is bekapcsolódott a mozgalomba: mostanra a 100 főt is meghaladja a huszáraink létszáma."* Hozzátette: *"Az ezelőtt hét évvel megálmodott rendezvénynek köszönhetően sikerült feleleveníteni a huszár hagyományörzést, és ellátogatni a megye településeinek többségére. A felvonulásra évente 5-8 ezer ember kíváncsi. Fiatalok és idősek minden alkalommal megható szeretettel fogadják a rendezvényt. Ma már a háromszéki huszárendezvények Székelyföld viszonylatban az első helyen állnak."*

A megyei önkormányzat évek óta kiemelt figyelmet fordít az olyan rendezvények megszervezésére, támogatására, amely a hagyományörzést tartja szem előtt. Ennek értelmében építették ki a megyét lefedő huszár hagyományörző rendszert, amelyre évente 50 ezer lej támogatást nyújtanak,

emellett Székely Ruházati Alapot hoztak létre. A huszárok szakmai találkozóját, a *Huszár-akadémiát* immár harmadik alkalommal tartották a megyében. A *Székely Vágta* is a lovas rendezvények sorát gazdagítja.

Az esemény kapcsán *Bodoki Béla*, hagyományörző huszárhadnagy, a *Székely Virtus Hagyományörző Egyesület Uzoni 2. Hannover huszárezred* parancsnoka elmondta, minden évben részt vesznek az egyre több tagot számláló, nők-ből és férfiakból álló csapatukkal a háromszéki huszártoborzókon. Az idei rendezvény Uzonban kezdődött, így az önkormányzattal közösen fogadták és szállásolták el a huszárokat és lovaikat. Kiemelte, büszkéek arra, hogy Kovászna megyében ezelőtt 11 éve elsőként alapították meg huszárcsapatukat. *"Lovas nemzet vagyunk, apáról fiúra száll az örökség. Örülünk annak, hogy az emberek nyitottak és érdeklődnek a hagyományörzés iránt!"* - tette hozzá.

Az idei huszártoborzón magyarországi hagyományörzők is szép számban képviseltették magukat: a *Szolnoki Huszárok*, a *Szegedi 3. Honvéd Zászlóalj* is jelen volt, valamint első ízben a *Magyar Királyi Koronaőrseg* tagjai is beszálltak a toborzásba. A *Szováti Huszárok*, az erdőszentgyörgyi *Württemberg Sándor Huszárezred*, a *Szentgyeházi Huszárok*, a *Csikszéki Gál Sándor Huszárezred*, a *gelencei 15. Határőr Gyalogezred*, valamint a háromszéki *Szilaj Hagyományörző Egyesület* és a *Székely Virtus Hagyományörző Egyesület*, a vargyasi *Gyertyánfy Ferenc Huszárcsapat* tagjai is csatlakoztak az Uzoni 2. Hannover huszárezrede mellé.

Nyelvében haldoklik?...

Korond jó pihenő az utazónak. Marosvásárhely után, Székelyudvarhely felé, nem csupán a hosszú autózástól elgémberedett tagjaimat szoktam ott kilazítani, hanem egy kicsit a lelketem is. Bár mostanában egyre kedvetlenebbül állok meg. Az árusok útmenti fabódéiban kiállított vietnami kalapokra még csak legyintettem. A trikolóros Drakula-ábrázolásokra már felszisszentem. Legutóbb a miniatúr, faragott székelykapukra rótt "Bine ati venit în România" felirattól megijedtem. Aztán Dante poklának a kapujába érkeztem: a nagyhatalmakhoz címzett, Trianont panasoló álpergamentre írt verses sirámok szomszédságában ott virított a korondi tányérokra festett Háziaáldás... - románul!

Apám gyakran emlegetett mondata jut eszembe: "Az anyanyelv lett a mi szülőföldünk." Annyira "magyar" mondat! Hiszen mi, magyarok szoktuk mondogatni, okkal-joggal, hogy "nyelvében él a nemzet". Kisebbségben különösen.

Persze, tudom, vannak kivételek: az angolul beszélő skótok és írek. Hiszen feladták ugyan anyanyelvüket, de mégis: sem a velük egyazon nyelvet beszélő angolok ellen gyakran háborúzó írek, sem a függetlenségükről szavazgató skótok nem adták fel nemzeti identitásukat és nemzeti büszkeségüket. Lehet, hogy mégsem csak nyelvénél él a nemzet? Hiszen sem Rákóczi, sem Széchenyi, sem Liszt számára nem igazán az anyanyelv ismerete határozta

Túl az életút felén, a cél, vagy csupán a végállomás felé közeledve, az ember egyre gyakrabban tekintget vissza: honnan is indult el? Honnan kapaszkodott fel, hogy ereszkedett le? És esetleg hová térhet vissza?! Ha végül kiderül, és mindig kiderül, hogy a szülőfalut, a szülővárost a legfényesebb világáros sem pótolhatja. Lelki "gépeszünk", GPS-ünk próbálkozik az újratervezéssel. Marquez Szerelem a kolera idején címu regényében írja, az öregedés egyik jele, hogy ember a saját gesztusaiban egyre inkább a saját apjára ismer. Ez is a visszatekintés, a visszatérés része lenne?

Az én gépeszem nehezen találja az eligazító műholdakat a visszatekintéshez. Hiszen elmondhatom: nekem három szülővárosom is van. Bukaresthez, a román fővároshoz az életemet végigkísérő anyakönyvi bejegyzésen kívül semmi sem köt. Szellemi ébredésem, iskoláim városát, Kolozsvárt tartom egyik, szellemi szülővárosomnak. Sepsiszentgyörgyöt, ifjúságom és önálló életem kezdetének városát, ahol a városszéli, szemerjai kis iskolában tanítottam és ahová sokáig Uzonból, nagyapám házából ingáztam be, pedig lelki szülővárosomnak.

Sepsiszentgyörgy - Székelyföld pereme, magyar félszigetvilág, közel is messze az elrománosodott Brassótól, távol is közel

meg magyarságát. Bizonyára van valami többlet, amitől sem az írek, sem a skótok nem veszítették el nemzeti identitásukat.

Lehetséges, hogy inkább egy adott közösséghez való tartozás határozza meg nemzeti azonosságunkat? Az angol John Stuart Mill írta volt, hogy "leghatalmasabb ok a politikai előzmények ugyanazonossága, a nemzeti történelem, következőleg a büszke emlékek és megaláztatások közösségének emléke, az öröm és bánat, melyek a múlt ugyanazon emlékeivel vannak összeköttetésben."

Más szavakkal, József Attila szavaival a nemzet "közös ihlet".

Ebben pedig a kulcsszó a "közös", a közösség. Mi, magyarok leginkább Trianon óta valljuk, hogy a magyarságot, a magyar nemzetet nem az országhatárok, hanem a közös nemzethez való tartozás határozza meg. A magyar lélek csak úgy volt képes túlélni a trianoni traumát, hogy a nemzetet a "magasba", az államhatárok fölé emelte. A nemzet fontosabbá vált, mint az ország. Mind egyéni, mind közös identitásunkat alapvetően a "nyelvében és kultúrájában élő" nemzethez való tartozásunk határozza meg. Az odatartozásnak, a "közös ihletnek" mi más lehetne a nyilvánvalósága, mint az anyanyelv? Mi más lehetne az emlékek, az öröm és a bánat tárháza, mint az anyanyelv holdudvara: az anyanyelvi kultúra? A magyarságot, a közös kultúra, és

Kolozsvártól. Hajdan a román fővárosból, majd az akkoriban szellemileg még magyar Kolozsvárról érkezve, Sepsiszentgyörgyön, Háromszéken nyomban otthon éreztem magam. Addig inkább csak tudtam és

annak hordozóanyaga: a közös anyanyelv határozza meg.

Ez azért is különösen nehéz, mert az utódállamok állampolgárai számára az ország a nemzet, úgy gondolják, hogy aki az adott államhatárokon belül él, az egyazon nemzet egyazon nyelvet beszélő tagja. Ha tetszik neki, ha nem! Az ő nemzeti identitásukat lényegében az államhatárok formálják. Akárcsak egyfajta Prokrusztész-ágy. Múltjukat és jelenüket is Trianon legitimálásának görcse tartja kényszerpályán. Gondoljunk csak a naponta megkezdett és általában soha fel nem épülő erdélyi ortodox templomok és lovasszobrok hosszú sorára!...

A magyarság számára a nemzetet az egyazon anyanyelvű közösség alkotja. A románység, a szlovákság számára azonban a nemzet egy és azonos az országgal. Ez a két, önmagában érvényes, koherens eszme viszont egymással nem fér össze. Szomszéd országok esetében ez fölöttébb kínos. A benne élő egyének, különösen a kisebbségiek számára, még inkább az. Erről az angol Lord Acton szavai jutnak eszembe: "az az állam, amely nem képes a különböző fajok igényeit kielégíteni, maga fölött mond ítéletet; az az állam, amely azon igyekszik, hogy semlegesítse, magába olvasztja vagy elűzze őket, saját életeterejének forrását pusztítja..." .

Sokan ezt a kint azzal oldják fel, hogy feladják! Kezdetben az anyanyelvükhöz való ragaszkodásukat. Pedig hát imádkozni, számolni, álmodni, a bajban édesanyánkat szólítani csak

tokat... Egyre fájdalmasabban érzem, hogy három szülővárosom van, de valójában egy sem.

És egyre gyakrabban jut eszembe apám, aki haláláig szívósan ragaszkodott a szülőfalujához, Uzonhoz. Amelynek bekeretezett

Hazaút

Beke Mihály András

küzdöttem érte, itt már mindennapos élményként érezhettem át a magyarságomat. Itt nem kellett lefordítanom magamban az üzletek feliratait, az elárusítók szavát, az utcán az emberek beszélgetését. Seps kis város, az itt lakók lelkileg, összekacsintásilag és persze pletykailag is közel éltek egymáshoz. Itt az ember nem lehetett magányos. Nemigen úszhatott meg egy rövidke sétát anélkül, hogy be ne rántották volna a Kriptába, a Golgotába vagy a Sugásba egy sörözésnyi világmegváltásra.

Ma már inkább bort iszom. És Sepsiszentgyörgy központi tömbjét is megkerülhetem anélkül, hogy bárki megszólítana. És egyre többször kell lefordítanom magamban a szavakat és felira-

anyanyelvünkön tudjuk. Hát elfelejtenek imádkozni...

Kolozsvárt vagy Székelyföldön gyakran üti meg a fületem hogy a szomszéd reggel bekapcsolja a kalorifert, pixszel összeírja a bevásárolni valót, aztán pungával megy az alimentara-ba, amely azonban inventar miatt zárva van.... És még nem is vagyunk igazán a végeken! De hát éppen a magyarságukhoz ragaszkodó moldvai csángók példája mutatja, hogy nem a kevert nyelvűség igazán a legnagyobb veszedelem. Hanem a kevert nyelvűséggel gyakran együttjáró zavart nemzeti tudat. Az önfeledés, az asszimiláció első lépéscsöfoka, ahonnan már nehéz visszalépni. A korondi és körösfői útmenti árusok boltjaiban a fatáblára vésett Székely Himnusz mellett a Románia felirattal ékesített kis faragott székelykapuk - egyazon mester munkái! Nyelvében haldoklik a nemzet?...

A francia filozófus, Ernest Renan írta volt, hogy "egy nemzet léte mindennapos népszavazás, mint ahogyan az egyén léte az élet folytonos igenlése." A szintén francia Braque Európáról szóló esszéjében írta, hogy európaiságunk nem más, mint az európaiságra való folytonos törekvés. Ezt lefordíthatjuk magyarra is: magyarnak lenni, különösen kisebbségben, nem más, mint a magyarságunkra való folytonos törekvés. Márpedig arra a kérdésre, hogy kik vagyunk és mi dolgunk a világban, csak az anyanyelvünkön kaphatunk igazi választ.

Beke Mihály András

Uzon főterén köszöntötték az érkező honvédeket. Ez a hajdani érzés tartotta életben, és ehhez igazította egész életét. És nyolcvan könyvét.

Hát neki szólt az a taps a kultúrházban, amikor minap megemlékeztek róla. És azon gondolkodtam, mit szólna, ha látná az uzoni iskolában megnyílt emlékszobáját. Buta gondolat, hiszen hogyan láthatná bárki is a saját emlékszobáját. Ez inkább, szándéktalanul, egy kicsit nekem szóló üzenet volt. Apám üzenete: megérte! Megéri! Ebben a tabletes-ekönyves-okostévé-telefonos világban, a magyarságáért mind nehezebb küzdelmet vívó Háromszéken járva, az ember könnyen elveszti hitét: hiába írt apám nyolcvan könyvet, cseppet sem ment a világ a könyvek által elébb, egy tapodtat sem. De a kultúrházban, a dadogó szavaimat záró, valójában apámnak szóló taps hallatán őszintén megrendültem: hát mégiscsak!?

Egyre gyakrabban járok Uzonba, a szüleimhez, nekem is első utam a temetőbe vezet, majd visszafelé mindig benézek a Széplaki házba, - sajnos, most már csak - Lencsi nénihez. Mindig kapok tőle egy kis süteményt meg friss vizet. A fiaimat is viszem, amikor csak tehetem. Megmutatom nekik a a Pünkösti házat, a nagyszüleik sírját.

Legutóbb zavartan vettem észre, hogy édesapám pontosan ugyanilyen mozdulatokkal gyűjtött gyertyát.

Varázslatos Bikfalva

A festett udvarházak faluja

Ha azt a szót, hogy "Bikfalva" kiejtem, nagyon sok ismerősöm arcára jellegzetes boldog mosolyt csál. Mintha megemelkednének egy pillanatra annak a varázslatnak a hatására, amit e szó elindított bennük. Ami közös ismerőseimben, hogy mind jártak, vagy arról álmodnak, hogy egyszer járnak majd Bikfalván, abban a kis erdélyi faluban, amihez olyan szavak kötődnek mint "varázslatos", "mesés", "különleges", "emelkedett hangulatú" stb. Ezek a jelzők, bókók, amivel Bikfalvát illetik, nem elfogultságból születnek. Ez a falu tényleg ilyen. Ezt a napokban is bizonyította, amikor felfedte újabb ajándékát az öt szeretők számára.

Bikfalva eddig is méltán híres volt udvarházairól, de az Erdélyi Művészet és Örökség Egyesület segítségével, az elmúlt évek során feltárt külső díszítő-festések az udvarházak homlokzatán és kapuin egyedi értékkel tették az udvarházak faluk sorában. Sehol máshol nincs ilyen település, ahol több udvarházon is egyszerre megjelenjen feltárásható és megőrizhető formában az egykori díszítőfestés.

Tehát, ez nem lokális érték, hanem az európai kulturális örökség része. Nemrég Mednyánszky Zsolt falképrestaurátor megerősített bennünket abban, hogy feltételezésünk igaz. A kultúrházzal szemben lévő udvarház főútra néző homlokzatának vakolata alatt díszítőfestés található. Ez már az ötödik épület lesz Bikfalván, amelyen megtaláltuk ezt a különleges díszítést, de feltételezzük, hogy nem ez az utolsó. Kastélyoknál, nagy méretű udvarházaknál (pl. miklósvári Kálnoky-kastély, szentkatolnai Cseh-kúria) gyakrabban fordul elő, hogy még ma is látható az egykori külső díszítőfestés, de mindenhol szerencsésnek mondható, ha előkerül, mert a külső vakolat igen sérülékeny, és javítások alkalmával az pusztul el leghamarabb. A kis udvarházakról azonban csak az elmúlt években derült ki, hogy kívül is festve voltak. A sepsiszentgyörgyi Serestej-házon egy jótékonyági bál bevételéből sikerült restaurálni az 1794-ben készült pompás ornamentikát, látszik a díszítőfestés nyoma a Kökös központjában található romos kis házon, vagy a zoltáni-kapu egykori fotóin.

Az elmúlt évek kutatási eredményei alapján egy nagyon különös falukép lehetősége kezd kibontakozni, ami a festett udvarházak falujává emelheti Bikfalvát, az európai falvak egy egyedi gyöngy-

szemévé, méltón képviselve a székely kisnemesi és népi építészetet és faluképet. Hosszú távon gondolkodva, ez a falu közösségének megbecsülést, és anyagi jólétet jelenthet.

Viszont mindez csak egy lehetőség, amit a falu múltja felkínál a jelen számára. Hogy ebből valóság is legyen, szükség van a település vezetőségének és közösségének az összefogására. Bikfalvának szerencséje van, mert Uzon község polgármestere, dr. Ráduly István példás helytállással kiáll a falu értékeinek megőrzése mellett, mindent megtéve, hogy Bikfalva a világörökség részévé válhasson. Szakemberek bevonásával már évek óta kidolgozásra került a faluképvédelmi program, ami ez év végén a településrendezési terv részévé válva már gyakorlati védel-

Festett bikfalvi udvarház

Torockón megkapták az eredeti falukép megőrzésének lehetőségét

A Serestej-ház ornamentikája

met is nyújthat a falu értékes épületeinek, és szellemi segítséget, útmutatást a tulajdonosoknak az esetleges javításokhoz, felújítási munkálatokhoz. A faluképvédelmi program által Bikfalva az első háromszéki falu lesz, ami ilyen tervezettel, és egyben a kultúrtörténeti értékeire alapozott tudatos jövőképpel rendelkezik. Ilyen program működik még a Hargita megyei Énlakán, a Kolozsvártól nem messze lévő Torockón, a magyarországi Palkonyán vagy a világörökségi helyszínen, Hollókon.

Mindegyik említett településen a faluképvédelmi program hatására egységesedett és megszépült a falukép, kiemelve építészeti és táji értékeit, beindult az idegenforga-

lom, a faluközösség életminősége és életszínvonala megemelkedett. Egy kiháló és elszegényedett faluból öntudatos, virágzó település lett.

Bikfalvának, hogy ide jusson, nagy utat kell megtennie. Az első két alapfeltétel adott, a potenciális lehetőségekkel rendelkező falukép és az ezt tudatosan felvállaló és ezért cselekvő faluvezetés. A harmadik fontos láncszem a helyi közösség, aminek szintén tudatosan fel kell vállalnia a programot, és hinnie kell önmaga és faluja értékeiben. Legfőképpen abban, hogy összefogással és tudatos kiállással előre lehet mozdítani Bikfalvát. Az itt lakó közösségnek tudatosítania kell, hogy a falu épített és természeti értékei adják

azt a gyakorlati potenciált, tőkét, ami fejlődését, virágzását elősegítheti. Ha mindez eltűnik, egyike lesz a sok száz többi jellegtelen, egyéniségét vesztett falunak, amiből sajnós, egyre több van Erdélyben is.

Nagyon fontos a régi épületek és telekszerkezetek megőrzése, mert azok adják azt a jellegzetes és megismételhetetlen faluképet, ami Bikfalvát azzá a Bikfalvává teszi, ami annyi ember szívét megdobogtatja, akik örömmel látogatnak majd el ide és töltenek el pár napot az öreg diófák árnyékában.

Ugyanígy nagyon fontos, hogy kit fogad be a közösség, kinek enged át épületet és földet. Olyannak-e, aki tudatában van a falu értékeinek, múltjának, és ezt akarja tovább építeni, friss erővel segítve és erősítve a helyi közösséget, vagy épp ellenkezőleg...

Tragikus következményekkel járhat a meggondolatlan eladások, bontások, átalakítások, fakivágások által elindított folyamat, végzetesen tönkretéve a falu jövőjét jelentő faluképet és egyben meggyengítve a helyi közösséget. Minden ingatlaneladás által egy új személyt vonz be a közösség, aki hozza magával a maga szellemiségét és értékrendjét. Fontos hogy ez összhangban legyen a helyi értékrenddel és szellemiséggel, mert így a közösség is erősödik, és megmarad Bikfalva "mesésnek" és "varázslatosnak", az erdélyi, a magyar és az európai kultúra egy kicsi, de fontos gyöngyszemének. Mindez közös feladatunk.

Péter Alpár,
Bikfalva,
az Erdélyi Művészet és
Örökség Egyesület elnöke

Ezt mondja az Úr:

Meggyógyítom Őt

Ézsaiás 57: 19

Ézsaiás szaván keresztül az Úr a mai világ egyik nehéz kérdésére ad választ. Betegség. Mindenki fél, retteg a mai viszonyok közepette, csak beteg ne legyen. De Ézsaiás nem a testi betegségről való gyógyulásról beszél, hanem egy olyan, a mai kor emberét gyötrő szenvedélyről, amelyet a világ legnagyobb orvosai sem tudnak meggyógyítani. A léleknek a betegségéről beszél. Nincs megértés, nincs szeretet, nincs békesség. Sokszor nincs egyetértés, nincs jóakarát. S mindez vajon nem a mai kor egyik legszomorúbb betegsége? Hogyan lehet ebből az elfásultságból kilábalni, meggyógyulni? Ézsaiás adja meg a választ.

Egyengessétek az utat, vegyetek el népem útjából mindent, amibe megbotozhat. (Ézsaiás 57:14). Igen, ha élni akarsz, akkor csak emberként érdemes élni. Testi, lelki meggyógyulás adhat reményt ahhoz, hogy szüleid földjén, gyermekek számára egyenes utat mutass, a békességnek, a jósnak az útját. Ennek a jegyében zajlott le egy pár rendezvény a lisznyóiak életében.

Röviden:

Március 15 - minden magyar, szabadságot szerető magyar ünnepe. Az önkormányzat, a református egyház és az iskola vezetősége a gyülekezettel együtt ünnepelt, emlékezett.

Anyák napja - a református templom zsúfolásig megtelt, az iskolások, óvodások köszöntötték az édesanyákat. Köszönet Gyöngyike, Szeréna tanítónőknek, valamint Magdika óvónéninek.

Huszártoborzó - a lisznyóiak könnyes szemekkel fogadták a református emlékpark előtt a magyarországi és székelyföldi hagyományörző huszárait. Szép és megható ünnepség volt.

Íme testvéreim, lehet úgys élni, hogy a mennyei Atya meggyógyító kegyelme áldást és örömet jelent gyermekei számára.

Derzsi György,
lisznyói református lelkipásztor

Harmónia

Szentivánlaborfalván él egy ezermester féle, sokat fűrő-faragó, de a méhészetet is kedvelő székely atyafi - id. Kányádi Kálmán, aki az elmúlt tél folyamán kifundált és meg is alkotott egy olyan méhkaptárt, amelynek az alja kivételével minden oldala átlátszó üvegből van.

A kaptár méreteiben ugyanolyan, mint a többi normál kaptár, fiasító és mézelő részekkel rendelkezik. Az ötlet és a kivitelzés azzal a céllal volt megvalósítva, hogy a betelepített (most már tényleg be van telepítve) méhcsalád belső munkálatait: hordás, lépesítés, az anyaméh munkája - tojáslerakás, fiasítás, fűdelezés stb - szabad szemmel is követhető legyen. Ez az érdekes látnivaló most már sok embernek felhívta a figyelmét, de főleg a gyerekek csodálkoznak és ismereteiket gazdagítják a látottakkal. Kálmi bácsi a méhészt, először is az unokáinak akart örömet szerezni, de úgy látszik, a falu más gyerekei is kíváncsiak.

A jelen év ezidáig méhészeti szempontjából is jónak mondható, mert a "hordás" jól sikerült, már az első mézpergetés is megtörtént. A többi 15 méhcsaláddal együtt szép eredményt hoztak a méztermékek.

Az üvegkaptár sok-sok titkot árul el, amit bizony a zárt, sötét kaptárban nem lehet követni, látni. A szorgos munka, amelyet a méhcsalád az igazi munkamegosztás szerint harmóniában végez, azt emberileg is nehéz volna megtervezni. Az őrséget ellátó egyedek, a nektár és virágpor beszállítói, a belső fel dolgozó személyzet, az anya felügyelete, tojáslerakás, a herék dőzsölése, a fűdelezést végző csoport és mások - összlétszámban úgy kb. 20-30 ezer méhegyed csoportos, harmónikus munkája követhető szabad szemmel. Ez nem csak a gyerekek, felnőttek, de az amatőr méhészeknek is érdekes látnivalót, élményt ad.

Milyen jó is lenne, ha a falunk lakóssai is, de az egész székelyföld, az erdélyi magyarság is ilyen harmóniában élhetne és dolgozhatna, mindenki a maga dolgát végezné a nemzet és létfenntartás érdekében.

N. Kányádi Mihály

Büszkeségünk ...

Ha végigutazunk egy hagyományos vidéki településen, akkor sokszor láthatjuk azt, hogy különböző házak oromzatán szerepel egy évszám és egy pár betű. Ezzel jelzi a ház tulajdonosa, hogy az épület, amelyben lakik, mikor épült és ki építette. És minél régebbi egy egy dátum, annál inkább megcsodálhatjuk az épületet - nem szükségszerűen a szépsége miatt -, hanem azért, mert a gondozásnak köszönhetően oly sok év után is áll, használatban van, mert azok, akik lakják, megbecsülték és őseik, elődeik örökségét nem hagyták kárba veszni, megsemmisülni.

Így vagyunk katolikus templomainkkal is. Minden templomunknak vagy egy "születési" dátuma és egy neve, amely a templom titulusa. Büszkéek vagyunk arra, hogy ezek a szent hajlékok évszázadok után is állnak, hogy ezek az épületek, melyek közösségeink liturgikus céljait szolgálják az évszázadok megannyi "viharát" kiállták és a hívek szeretete és gondoskodása révén megmaradtak, ha kellett megújultak, hogy az utókor is örömmel és büszkeséggel tekintsen rájuk, mint olyan épületekre, mely nemcsak egyikik vagy a másiké, hanem a közösség minden tagjáé, hogy mindenki otthon érezze magát benne, hogy mindenki felelősséget érezzen iránta, akár anyagilag is. Ugyanis ezeket az épületeinket - ahogyan elődeink anyagi áldozatuk, munkájuk, odaadásuk révén megőrizték, lehetővé téve számunkra, hogy legyen hova imára, szentmisére összejöve a Mindenható Úristennek

hálát adjunk -, ugyanúgy kell, sőt, mintegy lelkiismeretbeli kötelességünk nekünk is, gondoskodnunk ezen épületeink fennmaradásáról, hogy majd az utókor ránk is Istenszerető és templomfenntartó elődökként emlékezzen, akik anyagi java-

Keresztelő Szent János megkereszteli Jézust

ikat nem sajnálva, az Isten dicsőségére és imáadására épült hajlékok fennmaradásáért és megmaradásáért mindent megtettek, hogy az utókor is büszke lehessen azokra a hajlékokra,

melyek Egyházunk, nemzetünk több száz éves jelenlétét büszkén hirdetik.

Katolikus templomainknak, mint előbb is említettem, van egy titulusa, egy neve, egy főünnep, mely köthető akár egy egyházi ünnephez, vagy legtöbbször egy szent életművéhez. A szentivánlaborfalvi római katolikus plébánia-templom minden év június 24-én, Keresztelő Szent János

tiszteletére felszentelt katolikus kőtemplom. Hiszen a helység is erről kapta a nevét. Az ómagyar nyelvben ugyanis Keresztelő Szent Jánost Szent Ivánnak hívták, és ebben az alakban maradt fent a név, mint településnév.

Arra is büszkéek vagyunk, hogy 290 éve, 1725 óta, híveink háborítatlanul Katolikus Anyaszentegyházunk szertartásai szerint dicsőíthetik a Teremtő Urat saját templomukban. Mindez arra buzdít minden ma élő szentivánlaborfalvi katolikus hívőt - de nemcsak őket -, hogy őseink ránk hagyott templomát szeretettel és gondoskodással vegyék körül, magukénak érezzék, örömmel jöjjenek össze benne hálaadásra, az Eucharisztia megünneplésére, hogy lehetőleg ne csak egy kőből épült templom jelezze híveink jelenlétét a faluban, hanem élő közösséget alkotva, lelkileg megújulva, Isten élő templomaivá is legyenek, akiknek összefogására, ősei hitéhez való hűségére is büszke lehessen az utókor. A közel 800 éves katolikus jelenlétünk és a jelenlegi templomunk közel 300 éves háborítatlan használata bátorítson kitartásra, megújulásra, késztesse még odaadóbb buzgóságra, hogy közösségünk még sok évszázad múltán is örömmel ünnepelhesse meg Keresztelő Szent János születésének főünnepét, a szentivánlaborfalvi katolikusok és az egész falu védőszentjét!

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis! - Keresztelő Szent János, könyörögj érettünk!

Nagy László-Eörs,
szentivánlaborfalvi plébános

Májusi áldások!

Május első vasárnapja:

Anyák napja. Az istentiszteleten Ézsaiás 49:15 versei alapján Isten gondoskodó szeretetét, rólunk soha el nem való feledkezését hangsúlyozta *Ungvári Barna-András* lelkipásztor. A vallásórás gyermekek *Nagy Hajnalka* vallástanárő által betanított, szívet melengető, ünnepköszöntő műsora után virágokat ajándékoztak a templomban levő édesanyáknak, nagymamáknak. Az ünnepség szeretetvendégséggel zárult a gyülekezeti teremben.

Május 10-én, vasárnap 10 ifjú (7 fiú és 3 leány) tett fogadalmat hitéről a konfirmáció alkalmával. Az igehirdetés I Timóteus 6:12 alapján a hit szép harcának megharcolásáról és a jutalom (az örök élet) elnyeréséről szólt. Ekkor került sor a 25, 50, 60 (75) éve konfirmáltak találkozójára is. A kikérdezés, fogadalomtétel, úrvacsoravétel, ünnepi fényképek készítése, az elhunyt konfirmáltakról való

megemlékezés után szeretetvendégség volt.

Május 24-e Pünkösöd, igazi ünnep volt. A helyi lelkipásztor az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv 19:2 alapján hirdette az Igét és egy fiú konfirmálására is sor került. Az úrvacsorai ágendát *Bács János* nyugalmazott lelkipásztor mondta el és a falu szülötte, *Kádár István* II. éves teológiai hallgatóval együtt segítkeztek az úrvacsora kiszolgáltatásában. Pünkösöd másodnapján *Kádár István* II. éves teológiai hallgató hirdette Isten igéjét és még bensőségesebb tette az ünnepet a Református Dalárda éneklése.

Május 30-án a Brassó megyei Keresztváron a helyi hatóságok által támogatott kórustalálkozón vett részt a Református Dalárda, eleget téve a Keresztvári Református Egyházközség meghívásának. Itt a találkozás és együvértartozás öröme túl a szóránymagyar-

ság életében való betekintésre is lehetőség nyílt.

Június 12-én a nyolcadikos kibúcsúztatásán Máté 13:45-46 alapján, június 19-én az iskolai évzárón a Prédikátor 12:15 alapján szólt Isten Igéje és a valásból jeleskedők jutalomban részesültek.

Májusban részesült a kereszt-ség sákramentumában Kerekes Zsanet-Zselyke és Karsai Thomas-Nimród, júniusban

Isten áldását kérte házasságkötésükre *Dónáth Attila* és *Dankó Mária*, visszaadta lelkét teremtményének *Szabó Lajos* presbiter atyánkfia.

Kérjük Isten áldását a nyár folyamán is, halljuk meg a harangok hívó szavát vasárnapról vasárnpra !

Ungvári Barna-András,
uzoni református lelkipásztor

Építik az Uzon-Kilyén utat

Jó ütemben halad az Uzont Kilyénnel összekötő út teljeskörű felújítása. Felmarták a régi aszfaltot, speciális eljárással, más anyagokkal vegyítve terítették vissza. A járófelület kitűnő. Elméletileg teljesen le van zárva a forgalom az építés alatt lévő úton, de a járművezetők a legnagyobb örömmel hajtanak végig a friss aszfalton.

Már a sáncokat ássák ki az erőgépek, a fölösleges földet elszállítják. Következik az átereszek, hidak megépítése, majd egy újabb, koptató aszfaltréteg kerül az útra. *Tamás Sándor* megyeitanács elnök a munkálat elkezdése előtt Uzonban azt mondta, még idén befejezik a

felújítást. A munkálatok jelenlegi állása mellett minden esély megvan arra, hogy igaza legyen. A munkát vegyes érzelmekkel fogadták Uzonban. Vannak, akik rosszallják, hogy csak Kőkös vagy Szépmező érintésével, kerülővel juthatnak Sepsiszentgyörgyre. Másoknak az a

Egyseket zavar, hogy lezárták az utat, mások örvendenek a munkálatnak

A sáncokat ássák, a földet hordják el az erőgépek

fontos, hogy újból járhatóvá válik a rossz állapotban lévő aszfalt - a munkálat ütemét látva, utóbbiaknak adhatunk igazat. A megrongálódott, lassan járhatatlanná vált útszakasz javítása egy nagyobb program része. Ennek keretén belül Kilyéntől Uzonton, Bikfalván,

Dobollón keresztül Brassó megye határáig fog megújulni a 103-as számú megyei út. A munkát Brassó és Kovászna megyei cégek konzorciuma végzi. A megyeháza által kibocsátott építési engedély 2018. június 15-ig érvényes.

(BoG)

Hagyományos termékeink

Gyakran ellátogatunk mi, uzoniak az úgynevezett Zsóka üzletbe, itt találunk - székelyül mondvá - pityókáskenyeret, hagyományos kürtőskalácsot, egyéb aprósüteményt valamint virágokat is. Ősszel pedig mezőgazdasági termékeket.
Zsókat, özv. Köpe Mihályné azt kérdeztük, hogyan sikerült neki az üzletet létrehozni és az általa készített kürtőskalácsot "hagyományos termék" (produs tradițional) színvonalára emelni ?

- Már fiatalabb koromban is a kereskedelemben dolgoztam. Miután befejeztem tanulmányaimat 1983-ban, közel harminc évig a sepsiszentgyörgyi Sugás Áruházban dolgoztam, a női fehérnemű és készruha részlegen.
2003-ban költöztünk ki az uzoni lakásunkba, innen már egyre inkább nehezebb volt a két műszakba való ingázás. És hadd tegyem hozzá: egyre kevesebb bérért dolgoztunk!
A kettőezres évek vége felé beindult Uzonban is az úgy-

nevezett "házi sütemények" iparosodása, vagyis a kürtőskalács sütés, tekintettel arra, hogy Uzon jobbára a nemzetközi út mentén terül el, így lehetőség adódott, adódik termékeink árusítására. 2009-ben indítottam az egyéni vállalkozásomat, ebben a kürtőskalácssütésen volt a fő hangsúly. Fiam, István egy kis műhelyt rendezett be számomra, ahol előállíthattam a kalácsokat, ebbe a munkába gyakran besegített néhai férjem, Mihály és fiam is. Kalácsaim iránt nagy

igényelt az előállításuk, ennek okán alkalmazottakat is foglalkoztatok.
- *Kedves Zsóka, nemrég szereztem tudomást arról, hogy az általad készített kürtőskalácsokat Hagyományos Termék címmel minősítették a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztériumnál, Bukarestben, a 2014-es évben. Hogyan sikerült ez Neked ?*
- Igen. Valóban minősítést kaptam, ám ez nem egyik napról a másikra érhető el. Visszagondolva a gyerekkor-

romra, már tizenéves koromban szorgoskodtam a szacsvai Szilvási és lisznyói Forró nagymamám, valamint édesanyám, id. Forró Zsófia mellett a kürtőskalács sütésénél. Kezdetben csak kisebb dolgokat bíztak rám, úgy 15-16 éves lehettem, amikor az első önálló kürtőskalácsomat megsütöttem - magam és nagymamáim örömeire. Tudniillik, akkoriban minden székely családban, ünnepi alkalmakkor, a kürtőskalács, mint sütemény, a fő helyet foglalta el.

Ilyen ünnepeink voltak: hamvazó szerda, húshagyó, húsvét, pünkösöd, valamint keresztelő, konfirmálás, eljegyzés, esküvők. A kürtőskalács, mint sütemény ma is hagyományos kalácsnak számít, természetesen ahhoz, hogy jó kalács legyen előállítva, be kell tartani nagymamáim receptjét!
- *A "nagymamáid receptje" nagyon bevált, kürtőskalácsaid keresettek Sepsiszentgyörgytől Budapestig, Brassótól Moldováig, Uzontól Izraelig. A magam nevében ehhez csak Gratulálni tudok! Utolsó kérdésem, melyek jövőbeli terveid?*

- Terveim között szerepel az is, hogy majd egyszer átadom a fiamnak az üzletet, aki közel hasonlóan ismeri a kürtőskalácssütés minden fortélyát, mint ahogyan én is fiatalkoromban megtanultam. Tervek bőven vannak, főleg azokat tudjuk megvalósítani, amelyeket finanszírozni is tudunk a saját megélhetőségünk mellett, és hadd legyen szabad hozzátennem: a Jó Isten segedelmével, ha erőt és egészséget ad.

Veres Ibolya

Kulturális hétvége Uzonban

Négynapos kulturális rendezvénysorozat zajlott Uzonban. A nemrég véget ért Uzoni Kulturális Hétvégén helyi együttesek mellett Magyarországról és Kézdiszentlélekről is érkeztek fellépők. A kulturális - nyújtott - hétvégét második alkalommal szervezték meg. A fellépéseket Bartha Katalin könyvtáros konferálta, minden előadás után dr. Ráduly István polgármester méltatta az előadók teljesítményét.

A polgármesteri hivatal felújított pincetermében mutatta be *Az utolsó kikötőben* című könyvét Czegő Zoltán író. A kultúrotthonban a magyarországi Algyőről érkezett Móra Ferenc Népszínház amatőr színészei mutatták be fergeteges sikerrel *A fogóké* című vígjátékot. Régi ismerősök Uzonban, ez volt a harmadik itteni fellépésük, de szerepeltek már Bikfalván is. Az uzoni Atlantisz Művelődési Egyesület fúvószenekara is szórakoz-

Fergeteges sikerrel mutatkoztak be az algyői színészek

tatta a nagyérdeműt. A záróműsort a kézdiszentléleki Perkő Néptánc Együttes biztosította.
A rendezvényekre ingyenes volt a belépés, minden előadáson teltház volt - sajnos a községhez tartozó településekről kevesen jelentek meg.
Dr. Ráduly István polgármester elmondta: a nagyszámú közönség bizonyítja, hogy Uzon községben van érdeklődés a kultúra iránt. A lakosságtól érkező visszhang szerint sokan a falunapoknál is jobban értékelik a kulturális hétvégét.
Megfogalmazódott, igény lenne gyerekeknek szóló előadásokra, illetve román nyelvű produkciókra is. Mindezt figyelembe véve még az idén, valamikor november elején újabb kulturális hétvéget szerveznek - tette hozzá.
Uzonban két évvel ezelőtt rendezték meg az első kulturális hétvégét, akkor az algyői színjátszók és a mezőhegyesi (Uzon testvértelepülése) fúvósok voltak a vendégek, a programban helyi együttesek is részt vettek.

(BoG)

Színpadon az uzoni Atlantisz fúvószenekar

Bemutakoztak a szentléleki táncosok

Kádár- és fazekas képzés indul

A Kovászna Megye Tanácsa fenntartásában működő sepsiszentgyörgyi Művészeti és Népiskola augusztus 17-23. között egy hetes, intenzív kádárképzést indít 15 fős csoportok számára, valamint az érdeklődők ez év folyamán fazekas tanfolyamra is jelentkezhetnek.

A kádár tábor célja olyan alapvető tudás közvetítése, amely által a résztvevők saját maguk egyenes dongájú faedényeket állíthatnak elő.

A bentlakásos, egy hetes tanfolyam szállása a zabolai Csipkés táborban, az oktatás pedig a haralyi Szőke Tibor Barna kádár műhelyében lesz. A képzés különlegessége az is, hogy az egy hét alatt olyan szabadidős programokat is biztosítanak a szervezők, amelyek közelebb viszik a résztvevőket a kádársághoz, illetve a magyar szerves műveltséghez néptáncal, honismereti kirándulással, eszténa látogatással, ahol az érdeklődők megtekinthetik a tejfeldolgozásban használt edényeket. A tanfolyam végén a haralyi kultúrotthonban kiállítás nyílik a táborban készült edényekből.

Az augusztusban induló kádártábor olyan alapképzés, amelyre a jövőben további, hasonló jellegű képzések alapulnak, ahol már kisebb hordókat készítenek a résztvevők. A Művészeti és Népiskola idén arra fekteti a hangsúlyt, hogy kenyérkereseti lehetőségeket adó képzéseket indítson a háromszéki, sőt a szórványbeli emberek számára. A már működő általános varró képzés mellett fazekas és népviselet készítő képzések fognak beindulni- nyilatkozta Gáj Nándor, a

Sepsiszentgyörgyi Művészeti és Népiskola igazgatója.

A múlt században Erdély minden településén volt legalább egy mesterember, akiknek munkáját sajnos ma már csak kevesen viszik tovább. A sepsiszentgyörgyi Művészeti és Népiskolának felnőttoktatási programjának köszönhetően ezek, a lassan feledésbe menő mesterségek újjá születnek, felelevenednek.

A képzésre Uzon község lakóinak a jelentkezését is várják a 0722 300 661-es telefonszámon, illetve a csipkestabor@gmail.com e-mail címen.

A fazekas tanfolyamok egész évben, folyamatosan indulnak legkevesebb 5 fős csoportokkal. A táborban az alapvető elméleti és gyakorlati oktatás által a résztvevők megtanulhatnak korongozni és különböző díszítési technikákat sajátíthatnak el. A 40 órás (egy hónap) képzésre a Sepsiszentgyörgyhez közeli Gidófalván kerül sor egy jól felszerelt, hangulatos műhelyben.

Jelentkezni a felnottkepzes.sepsi@gmail.com e-mail címen lehet.

Kovácsna Megye Tanácsa

MŰVÉSZETI és NÉPISKOLA, Sepsiszentgyörgy

FAZEKAS

képzés

A fazekasság iránt érdeklődők Gidófalván (Sepsiszentgyörgytől 8 km-re), egy jól felszerelt, hangulatos kis műhelyben ismerkedhetnek meg a szakma rejtelseivel. A tanfolyamra jelentkezhetnek teljesen kezdők vagy olyanok, akik már jártasak a fazekas mesterségben.

A képzés felépítése elmélet és gyakorlat;
A képzésen résztvevők megtanulhatnak korongozni és különböző díszítési technikákat sajátíthatnak el;
A tanfolyamok egész évben, folyamatosan indulnak, kötelező min. létszám 5 fő;
Képzés időtartama: 40 óra (egy hónap);
Ár: 340 Ron/ fő (ez magába foglalja az oktatást és a teljes körű műhely és anyaghasználatot).

Jelentkezni a felnottkepzes.sepsi@gmail.com e-mail címen lehet.

www.nepiskola.com

Művészeti és Népiskola Sepsiszentgyörgy

Kovácsna Megye Tanácsa

MIT KÍNÁL A KÁDÁR TÁBOR?

Hagyomány és jókedv
Egy intenzív egyhetes tanulás a kádárságról
A hétvégére minden résztvevő elkészít egy vagy több egyenesdongájú faedényt

KÁDÁR TÁBOR

2015 június 15-21. augusztus 17-23.

Kádárság oktató:
a haralyi Szőke Tibor Barna

PROGRAM

- Barangolás a kádárság rejtelseiben és világában
- Edények ismertetése
- Első egyenesdongájú edény elkészítése
- Honismereti kirándulások
- Eszténa látogatás
- Kiállítás
- Táncház

Szállás és étkezés:
a zabolai Csipkés tábor

Táborműhely színtere:
a haralyi kádár műhely

Érdeklődés és helyfoglalás:
+40 722-300661
www.nepiskola.com